

**Ministerstvo životného prostredia
Slovenskej republiky**

**20.
SPRÁVA O STAVE
ŽIVOTNÉHO PROSTREDIA
SLOVENSKEJ REPUBLIKY
V ROKU 2012**

**Slovenská agentúra
životného prostredia**

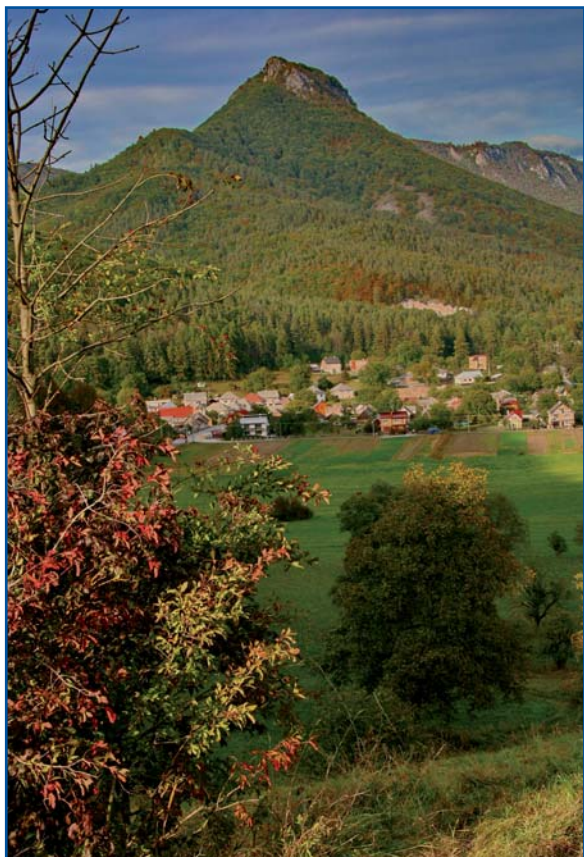

PREDSLOV

Málokto si dnes uvedomuje, že životné prostredie predstavuje podmienku existencie života každého z nás. Jeho vývoj ovplyvňujú všetky jeho prírodné zložky a ekosystémy. Ich stav sa v súčasnosti mení nielen v lokálnom a regionálnom, ale aj v globálnom rozsahu. Miestami zaznamenávame zlepšovanie kvality životného prostredia, a to vďaka budovaniu environmentálnej infraštruktúry. Zvyšovať environmentálnu bezpečnosť, zabezpečovať vhodnosť, únosnosť, využiteľnosť a estetiku nášho životného prostredia sa snažíme právnymi, výchovnými, ekonomickými, organizačnými a ďalšími nástrojmi. Medzi tieto patrí aj budovanie protipovodňových zariadení v najrizikovejších oblastiach Slovenska s hrozbou veľkej vody. Svet čelí environmentálnym hrozbám globálneho charakteru. Takými sú napríklad dôsledky zmeny klímy či postupné vyčerpanie niektorých strategických prírodných zdrojov. To všetko aj v dôsledku neustáleho zvyšovania svetovej populácie, ktorá už prekročila sedem miliárd ľudí. S tým súvisí v mnohých krajinách hladomor, chudoba, devastácia suchozemských i morských ekosystémov, znižovanie biodiverzity, nadmerná exploatacia nerastných surovín, enormné znečisťovanie ovzdušia a vôd, ale aj celého environmentu odpadmi.

Spomínanými a ďalšími problémami sa zaoberala konferencia OSN pre trvalo udržateľný rozvoj - RIO + 20 v roku 2012 v Rio de Janeiro. Na konferencii bola prítomná aj slovenská vládna delegácia. Celosvetová konferencia na najvyššej úrovni analyzovala možnosti znižovania dôsledkov nepriaznivej environmentálnej situácie v sociálnych a ekonomických súvislostiach a navrhla opatrenia na jej zlepšenie a zabezpečenie trvalo udržateľného rozvoja. Po svetovej konferencii RIO + 20 pripravila Európska únia svoj 7. Environmentálny akčný program do roku 2020 (7. EAP), ako základný koncepčný dokument. Ten je zameraný predovšetkým na zlepšenie kvality ovzdušia, neprekročenie limitných hodnôt znečisťovania, ochranu pred povodňami a inými environmentálnymi katastrofami, zefektívnenie odpadového hospodárstva a ďalšie. V tomto programe nazvanom „Dobrý život v rámci možností našej planéty“ ide najmä o podporu financovania tých sektorov starostlivosti o životné prostredie, ktoré pôsobia preventívne alebo odstraňujú negatívne javy a akútne environmentálne riziká v krajine či zvyšujú environmentálnu bezpečnosť, vhodnosť a využiteľnosť, najmä zvýšenou ochranou a racionálnejším využívaním zložiek environmentu, prírodného dedičstva a prírodných zdrojov. K prioritným cieľom 7. EAP patrí aj ochrana občanov EÚ pred environmentálnymi tlakmi a rizikami ohrozujúcimi ich zdravie a blahobyt či zdokonalenie vedomostnej základne pre environmentálnu politiku. Tieto a ďalšie ciele EÚ sú v súlade s Programovým vyhlásením vlády SR na roky 2012 – 2016 s výhľadom do roku 2020 (schváleného uznesením vlády SR č. 144/2012 a uznesením Národnej rady SR č. 24/2012), osobitne v jeho časti „Starostlivosť o životné prostredie“. Mnohé environmentálne opatrenia však v ňom uvádzajú aj ďalšie kapitoly zamerané na spoločenskú stabilitu a istoty pre ľudí, trvalo udržateľný hospodársky rozvoj, znalostnú spoločnosť, vzdelávanie a kultúru, rozvoj regiónov Slovenska a kvalitu života ako výsledok súdržnej spoločnosti.

Environmentálne ciele uvedeného programového vyhlásenia vlády SR rozpracovalo Ministerstvo životného prostredia SR v novej rezortnej koncepcii štátnej environmentálnej politiky. Tá vychádza z hodnotenia environmentálnej situácie na Slovensku v európskom i svetovom kontexte. Zároveň predstavuje východiskový dokument pre prípravu „Operačného programu kvalita životného prostredia na roky 2014 – 2020“. Koncepcia bola schválená 28. marca 2013 pod názvom „Orientácia, zásady, priority a hlavné úlohy starostlivosti o životné prostredie SR na roky 2014 – 2020“. Je v nej vytyčených 8 cieľov smerovania štátnej environmentálnej politiky, jej 10 zásad a v rámci 7 priorít 85 hlavných úloh. Siedmou prioritou koncepcie je podpora environmentálnej výchovy, vzdelávania, vedy, výskumu a vývoja, environmentálneho monitoringu a informatiky a dobrovoľných nástrojov environmentálnej politiky. Vydanie dvadsiatej správy o stave životného prostredia v roku 2012 vychádza v rámci siedmej priority rezortnej koncepcie štátnej environmentálnej politiky. Aktuálna správa o stave životného prostredia sa od predchádzajúcich odlišuje komplexnejším hodnotením vývoja environmentálnej situácie na Slovensku od jej vzniku a detailnejším porovnaním environmentálnych ukazovateľov so susednými a členskými štátmi Európskej únie.

Rok 2012 je považovaný za prelomový rok starostlivosti o životné prostredie nielen vo svete a v Európe, ale aj u nás na Slovensku. Bilancujeme jej dvadsať rokov a vytyčujeme novú cestu zlepšovania nášho životného prostredia s presvedčením, že sa nám spoločne podarí všetky environmentálne ciele do roku 2020 dosiahnuť. Vytvoríme tak vhodnejšie východiskové podmienky pre zlepšovanie životného prostredia, budovanie vedomostnej spoločnosti a zabezpečovanie trvalo udržateľného rozvoja a zeleného rastu v Slovenskej republike a celej Európskej únii do roku 2050 a pre zvyšok 21. storočia.

Ing. Peter Žiga, PhD.
minister životného prostredia Slovenskej republiky